

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Jánosi-utca 54. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . . 8 korona
Fél évre . . . . . 4 korona
Negyedévre . . . . 2 korona

Tanítóknak egész évre 4 kor
fél évre . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorági-utca 1. szám a a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhivaltal illető előfizetés, hirdetemény, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor terfoglata . . . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás után . . . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezelszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Haladunk.

Társadalmunk életének egye: mozzanatait éber figyelemmel kísérve, több ízben volt alkalomunk rámutatni azon irány egészségtelenségére, mely azt hosszabb idő óta jellemezte. Komoly és aggodalmat keltő bajnak tartottuk amaz elkülönzést, mely régi tradíciók s egyéb indító okok alapján társadalmi osztályaink közt áthághatatlan válaszfalakat emelt, s azokat az előítélet fegyverével féltékenyen védte minden törekvés ellen, mely azok ledöntésére irányult.

Ma, aránylag rövid idő elteltével, lehetetlen elzárkóznunk ama meggyőződés elől, hogy e viszonyok immár örvendetes módon javulni kezdenek, és társadalmi életünk számos terén bizonyos egészséges irányu fejlődés csirái jelentkeznek. Az előítélet és góg meghátrálnak és lassanként tért engednek azon igazi demokratikus felfogásnak, hogy mindnyájan egyenlően emberek lévén, közöttünk csupán a műveltség és szellemi előhaladás tehet különbséget.

Nem kívánjuk tulbecsülni azon eddigelé csak szórványos jelenségek értékét, melyek e téren legujabban szembetűnnek. Nem táplálunk vérmes reményeket, s nem áltatjuk magunkat azzal, hogy e téren a közel jövő egész társadalmunkat felölő gyökeres változást hozhatna magával. Minden társadalmi változás, mely békés uton megy végbe, hosszabb időt igényel, s bizonyos közbenső stadiumokon viszi keresztül a viszonyokat, lassanként hódítva mind szélesebb körökben tért magának, s lassanként szorítva ki posícióikból az ellenséges törekvéseket. De kétségtelen, hogy ez irányban a kezdeményező lépés megtörtént, s bizonyos engesztelékeny szellem lengi át társadalmi életünket. Pedig ez a szellem a legalkalmasabb azok törekvéseinek erélyes és sikeres támogatására, kik az együvértartozás jel-szavával zászlójukon, a társadalmi összeolvadás nagy és szent célját megvalósítani kívánják.

Mi, a közügyek igénytelen napszamosai, akkor, midőn e jelenségeket örömmel és megelégedéssel üdvözljük, talán szerénytelenség nélkül kérhetünk némi részt abból az érdemből, mely

a viszonyok megváltoztatásának és helyes irányba terelésének nagy művén munkál.

Örömmre és megelégedésünkre szolgál, hogy azon jóakaratu bírálókat által, melylyel a közviszonyaink bajaira rámutattunk, némi részben hozzájárultunk azok megszüntetéséhez. Kétségtelen, hogy ha azokat hallgatással mellőzzük s leplezetlen őszinte vélemény nyilvánítás helyett az előítéleteket ápoljuk és melengeltjük: akkor sohasem lett volna remélhető a viszonyok megváltozása, soha mód és alkalom nem nyílt volna társadalmunk bajainak felismerésére és hivatott kezek jótékony munkája által való gyógyítására.

Am az érdem orozslánrésze azon, eddigelé csekély számú kezdeményezőket illeti, kik levélközve a botor előítéleteket, odaadással és örömmel szentelik magukat az összeolvadás nagy és nemes munkájának.

Kétségtelen ugyan, hogy törekvéseink egyelőre nem mindenütt fognak rokonszenves fogadtatásra találni, de annál nagyobb lesz érdemük, mennél erősebb az ellenállás, melyet megtörniök kell, s annál általánosabb lesz az elismerés, mely önzetlen, buzgó fáradozásaikat bizton jutalmazni fogja.

E legszebb jutalom reményében munkálkodjanak tehát kitartással, s odaadó buzgalommal az eszme zászlóvivői. Kívánjuk, hogy buzgalomuk ne legyen szalmatűz, s jobb meggyőződésük ne tartson ideig-óráig, hanem erős akarattal küzdjék le az akadályokat, s kísérje törekvéseiket, míg azok tiszták, önzetlenek és őszinték, a legszebb, legteljesebb diadal! Sincerus.

A putnoki népbank mint takaré- és kölcsön-szövetkezet Putnokon a „Vám“ vendéglőben 1893. február 8-án d. e. 10 órakor tartja meg 22 ik évi rendes közgyűlését, melynek tárgyait: az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, a mérleg és számadás jóváhagyása, az üzleti eredmény felosztása, az alapszabályok módosítása, egy felügyelő bizottsági és egy igazgatósági tag választása s az esetleg szabályszerűen beadandó indítványok tárgyalása fogja képezni. A szépen fejlődő intézet 1892-ik évi tiszta nyeresége 9143 fnt 80 krt tesz ki, mely összeg tisztesseges osztalékot biztosít a 60.000 fntnyi részvényalaptőkével bíró intézet részvényeseinek.

hasznokaj is lássa: — indítottak engemet arra, hogy ezen adatgyűjteménynek értékesebb s érdekesebb részleteit — hírlap útján hozzam nyilvánosságra.

Az ok, a mely mind ez ideig visszatartott ezen adatok közlésétől, az volt, hogy ezeknek nagy része, — mint alábbi címök és az idézett történetiróknak nevei is bizonyítják — nem eredetiek: hanem azon irodalmi termékek közül vannak kivonolva, a melyek Lenkey Zsigmond életében nyomtatásban már megjelentek. Ez kétségkívül nagy hátrányára van az adatok értékének, — de semmi esetre sem az adatgyűjtő érdemének. Mert mikor ő adatokhoz adatokat illesztett, előtte bizonyára, nem az a cél lebegett, hogy hírlap útján mutassa be buvárlatainak eredményét: hanem az, hogy nagy utánjárással és fáradsággal összegyűjtött adatait rendszeresen feldolgozva, mint kész művet nyújthassa át a tudomány embereinek. Erre enged legalább következtetést vonni, az adatoknak terjedelmes és kimerítő volta.

Azonban ha másod illetve harmadrendűek is a források, a melyekből merithetünk, a melyekkel szabadon rendelkezhetünk, még e miatt nem lehet azokat figyelmen kívül hagyni, nem pedig azért, — mivel számos olyan történetiróknak nevével találkozunk ezen adatok folyamán, a kiknek művei után indulva tanulmányozhatjuk a multat, szélesíthetjük ismeretkörünket.

Hiányt pótló kíván lenni tehát a közlendő adatgyűjtemény azokra nézve, a kik szükségét látják az eredeti forrásoknak: egyszersmind, kiindulási pont azon egyének számára, a kiket a kezdet nehézségei riasztottak vissza munkáik megkezdésétől. Akár az egyik, akár a másik czélt érjem is el ezen adatok közlésével, — bármelyik esetben, munkám nem volt hiábavaló.

Ezen hittől áthatva, s magamat azon reménnyel kecségtetve, miszerint a közlendő adatgyűjtemény szíves fogadtatásra talál e lap olvasó közönsége előtt, — kezdem meg a Lenkey Zsigmond által összegyűjtött adatok közlését. Az orthographia ugyanaz, a mi a nagyhirű volt

Meghívás. A rimaszombati gazdakör tagjait van szerencsém f. hó 29-én d. e. 1/2 11-kor a városház nagytermében megtartandó közgyűlésre tisztelettel meghívni. A közgyűlés tárgyat képezi: 1. Mult évi számadás iránti intézkedés. 2. A miniszteriumhoz irandó kérvény egyes baromfi törzseknek a gazdaköri tagok közti kiosztása iránt. 3. Tavaszí vetőmagok beszerzése. 4. Szervezeti ügyre vonatkozó indítványok. — Rimaszombat 1893. jan. 22. Samarjay János elnök távollétében: Graselli Miklós gazdaköri titkár.

A rimaszombati kaszinó rendes évi közgyűlése.

(1893. é. január hó 22.)

A rimaszombati kaszinó — megyénk ezen elsőrangú társadalmi egyesülete f. hó 22-én tartotta meg rendes közgyűlését Török János elnöke alatt: ki meleg szavakban üdvözölte az egylet megjelent tagjait s rövid visszafüggetést vetett az elmúlt év folyamára, egyuttal betérjesztvén a számadást és vagyommérleget, melyeknek számadatai szerint a kaszinó évi budgetje mintegy 4000 fntot mutat. Törzsvagyona az egyletnek 3000 fnt, s az ez összegben felüli pár száz fntnyi követelésből az időközben elhalálozott, eltávozott, vagy fizetésektelen tagok díjhátralékai címén 172 fnt lesz törlendő. Nagyobb kiadásai voltak a mult évben a kaszinónak: a nvári helyiség fedelzetének rekonstruálására 300 fnt, s a kuglizó javítására 50 fnt; e kiadások tették szükségessé a törzsvagyonnak apasztását is, mi már eleve figyelmeztet bennünket, hogy ha a kor igényeivel lépést akarunk tartani, el kell készülnünk arra, hogy már legközelebb a tagsági díj felemelésék, mert a 8 fntnyi tagdíj mellett az egylet rendes bevételei alig fogják a szükségletet fedezhetni. A közgyűlés az elnöki jelentést és számadásokat tudomásul veszi s az igazgató választmányának a felmentvényt az elmúlt évre megadja.

Elnök bejelenté után a közgyűlésnek, hogy a körnek sok éven át hű és buzgó pénztárosa az év folyamán elhalálozott, s hogy elnök a jegyzővel egyttesen az elhunyt pénztárnok ravatalára koszorút helyezett a kaszinó nevében. A közgyűlés a pénztárnok elhunytá fölött jegyzőkönyvileg fejezi ki fájdalomát, s az elnöki intézkedést jóváhagyólag tudomásul veszi. Egyszersmind egyhangú éljenzessel felkéri Terhes Pál ref. lelkész. ki a pénztárnok elhalálása óta a pénztárt szíveségből kezeli, — hogy a pénztárnoki tisztelet a jövő évi általános tisztújításig vállalja el. Terhes Pál engedve a közbizalom impozans nyilvánulásának, a pénztárnoki tisztelet el is vállalta.

Azután az alapszabályok pótlására vonatkozó belügyminiszteri rendelet értelmében a már elkészült alapsza-

pelszezi pap, s az akadémia által koszoruzott író kézirátában van.

Gömöri Prof. Mánások.

Andrási Péter. Erdélyben Királyi Bíró Csik Székben. Békesi pártján volt 1575. ekkor Erdélyt elhagyta. Rudolf K. szolgálatjába állott, 1575 után K. Horkai Kapitányvá tette. — Felesége Betz Sónia unokájával II-ik Mátyással a cath. hitre menvén által, a Várallyai s több Templomokat elfoglala. Hist. D.

Osgyáni Bakos János, Jánosnak Lorándfy Orsolyától született fija. Gömöri V. Ispány 1583.

Bakos Pál Tokaji Várnagy.

Balai Kálmán ezt küldötte Bebek György Svendeli Lázárhoz 1567-ikben azon pontokkal melyek alatt Bebek I. Ferdinand Királynak hűséget igere. Azután Eger várában hadnagykodott, s onnan ment két század magával Békesi Gáspár segítségére 1575. Báthori István ellen. — (Marginalis jegyzet: Balay Kata 1595. adott a Keleméri egyház számára egy ezüst pohárt).

Balassa Menyhárt, Honthi Fő Ispán, kétféle osztván azon Vármegyét Nyári Ferentttel, ennek udvari papja lehetett Hevesi Mihály 1551-ben Tiszántuli Superintendens, és Szathmári. 1566-ban pedik Miskolczi pap és esperes, Lamp. 577 és 605 lap.

Balassa Sigmund, Borsod V. Megyei Főispány 1540. Menyhárt testvére, elfoglalta a tapoltzai apáturságot, panaszkodott 1559-ben ő ellene Verantz Antal is, ki 12 Augi. megkérte Telkesy Imre Kassai Kapitányt, hogy desmáját ne engedné Sigmundnak elragadni.

Baso Mátyás és Fija Farkas, — nője 1571 Szechi Anna (1578 ped. Rédey Ferenczné. el van hibázva Barthol.-nél) † 1572 — Testvére Márton és Demeter. — Mihály nője Lorándfy Anna Sigmund leánya.

Közl: Simon Mihály, ev. ref. s. lelkész.

(Folyt. következik.)

T Á R C Z A.

Átesett az uton...

Átesett az úton
Mécsed halvány fénye,
Hamis rezgésével
Vitt engem a jégre.

Háromszor elmentem
Ablakod aljág,
Sok keserű könyvem
Kiesordult odáig.

Csak az Isten tudja,
Mit is érezhettem,
Hej! az ablakon
Benézni se mertem.

Megsugta a szívem
Fájó szorongása,
Hogy most van az égről
Csillagom hullása.

Adalékok Gömörmege egyháztörténetéhez.

(Néh. Lenkey Zsigmond adatgyűjteményéből.)

Az adatgyűjtő iránt érzett hála és azon gondolat: „senki ne nézze a maga hasznát, hanem egyebeknek

*) Szíves készséggel közöljük emez érdekes és értékes adatokat, melyek nagy mértékben fognak járulni megyénk monographiájához. Bölesen tenné a vármegye, ha gondolkodnék monographiájának a milleniumra leendő megírása felől. Sok helyt az országban ilyen szép és maradandó alkotásokban is fog nyilatkozni az ezred-éves ünnepély. Bartholomeidesz László, a Hunfalvy-féle Gömör és Kishont t. e. vármegyének leírása, Mikulik József, Pindura Imre és mások előmunkálatai után az nem is lenne valami szerfólótti munka. Szerk.

bálok két ponttal kiegészítettnek, s mielebbi felterjesztésük a minisztériumhoz elrendeltetik.

A kaszinó alkalmazottainak, és pedig: Bódi István utvarnoknak 40 frt, Tóth Mihály tekeőrnek 30 frt, és Kozmáry Lajos könyvtárnoknak 30 frt, a szokásos újvízi ajándék ezimén ezúttal is megszavaztaták.

Elnököt felhatalmazza a közgyűlés, hogy a kaszinó nagy játéktermét újra festtesse. S végül a múlt évi hírlapok árvereztettek el, s ebből a kaszinó javára többlet-igéret utján 13 frt 15 kr. folyt be. — Ezzel a közgyűlés az elnök elzetésével véget ért.

A polgári olvasókör közgyűlése. A helybeli polgári olvasókör rendes közgyűlését ez évben f. hó 22-én tartotta meg. A népesnek mondható közgyűlésen — kevés kivétellel, — a kör minden tagja jelen volt. A gyűlést Rábely Miklós elnök nyitotta meg, lendületes beszéddel üdvözlővén a jelenvőket. Ezt követve, a kör múlt évi működéséről szóló jegyzői jelentés olvastatott fel. A közfigyelmet keltett jelentés, méltán dicsérheti a kör jegyzőjét: Szabó Lászlót; valóban oly eszesen s oly gondattal volt összeállítva, hogy bárkinek dicséretére vállhatott volna, a legkisebb részletekig feltüntette mindazt, mi a kör belsőéletében ennek áldásos működésére víbágot vehet. Majd azután a számvizsgáló bizottság jelentése közöltetett, mely az egylet vagyoni viszonyát tüntette fel. Ezen jelentés egészen kedvezőnek tüntette fel a kör vagyoni viszonyát, mennyiben a rendes kiadásokat leszámítva, a múlt év fölöslegéért közel 500 frt lett esatolva az alapfőkéhez, mely közel áll 4000 frt-hoz. Ezt követően az egyesület tisztikara adta be lemondását, kérve a jelenvőket, hogy a megüresedett tisztii állások betöltéséről gondoskodják. Ehez képest az egylet elnökül: Rábely Miklós, — pénztárnokul: Rónay Gyula, — jegyzőül: Szabó Lajos vm. iktató egyhangulag választották meg. Ez alkalommal szavazat többség utján választmányi tanácsot beavasztattak: Benyó Béla, Jakovetz Alajos, Kovács Zsigmond, Kovács István, Koluth Lajos, Lengyel Pál, Roth Lajos, Tóth Péter, Soós Gyula, Szabó János, Szabó József elnök, Szabó József mászáros, Szabó László és Varga Lajos; a választmány kiegészítő póttagjai lettek: Ifj. Csapó János, Lévy István, Gaskó János és Tomay Lajos. A tisztikar és választmány megalakulása után Rábely Miklós elnök indítványára Dr. Szabó Sámuel a kör egyhangulag tiszteletbeli tagjává választotta.

Szegény tanulók segélyezése.

Lapunk 3-ik számában jeleztük, hogy a gömörmezei m. közművelődési-egyesület rimaszombati köre a helybeli tanintézetek szegény sorsu tanulóinak teltségelérésre rövid idő alatt 170 frtot fog kiosztani. Az egyesület választmányja e határozatát múlt szombaton fogantatotta. Délelőtt 9 órakor a főgymnasium tágas torna-terében, hol a háromszáz főnyi gymn. ifjuság már össze volt gyűlve, Molnár József elnök kíséretében megjelentek Nagy Ferenc városi főjegyző, vál. tag és a teljes számú tanári kar, mely alkalommal Bodor István igazgató röviden jelentvén a célt, mely az ifjuság ez ünnepélyes összegyűlésére alkalmat szolgált, át adta a szót Molnár József a közm. egy. választmányi elnökének, ki a következő nagyhatású beszéd kíséretében osztotta ki a segély-díjakat:

Mélyen tisztelt tanári kar, kedves ifju barátaim!

Ezen ünnepélyes pillanatban nem vagyok ment minden elfogadástól, midon önökhez kell szólnom, nem vagyok biztos abban, hogy fog-e sikerülni oly világos kifejezésekkel beszélni önök előtt, a mint chajtanám, úgy tudniillik, hogy a miket én most mondok, azt mindnyájan jól megértették s emlékeztetik tábláján híven fel is jegyezték.

Volt idő, a mikor e felett nem kellett volna aggodalmaskodnom, e tanintézetnek elismerő, hálás növendéke voltam egykor s osztálytársaimmal a mindig nyílt, becsületos, segítős és áldozatra kész magaviselet s ehhez hű tettek, a szeretet oly szoros kapasával forrasztották össze, hogy a szemek pillantásából is megértettük egymás akaratát, s hogy ezen barátságos összetartozás érzetét a fejem felett átvonult évtizedek mozgalmái és viszontagságai szer. voltak képesek meggyengíteni.

Önökkel szemben kedves fiatal barátaim szintén megtalálom az érintkezési pontot, azok közül a tanár urak közül, kik engem az életbe bevezettek, többeket látok itt ma is, összeköt engem önökkel tanáraink iránt bennünk élő tisztelet és ragaszkodás s még inkább talán azon, a rajongásig menő szeretet, melyet én e tanintézet s ennek mindenkori tanuló-ifjusága iránt az életbe magammal vittem s kegyellettél szívbem örzök ma is, ez a szeretet száll általam önökhez s lehetetlen, hogy ennek igaz, meleg hangja meg ne találja önök szívéhez az utat.

Az igazgató tanár ur helyesen jelezte, hogy mi a magyar közművelődési egyesület nevében, s mint annak küldöttéi jelentünk meg önök körében; ez az egylet ápolja, terjeszti a magyar szellemet, a világosság és a szeretet erejével.

Az általunk képviselt egylet van arra hivatva, hogy a szótát megteremtő nagy költő örökre szép azon kijelentésnek komolyságát és igazságát bebizonyítva, hogy a magyar terület lakói számára, tartozzanak bármely nemzetiséghez, a nagy világon e kívül nincsen hely, s hogy mint közös sorsra hivatott testvéreknek egymást gyámolítva, szeretve itt kell élnünk, vagy itt kell nyomorban elvesznünk, ha a szeretetlenség és gyűlölködés átka fog meg bennünket.

A külföldi nagy nemzetek, az orosz, a német, idegen nyelvű nemzetiségekkel szemben az erőszak fegyvereivel nyulnak s minden életnyilvánítást elzárva tőlük a hatalom erejével nemzeti érzelmek s öntudatuk megsemmisítésével akarják azokat magukba olvasztani, ezzel szemben a barkóvann gnyult harezias magyar nemzet, mely egy ezredéven át milliionszor bizonyította be, hogy hazájaért a hulló meteor ragyogásával fényesen, mint hős tud meghalni, nem sokszor ezer meg ezer csatákban igazolt erejére hivatkozik nemzetiségeivel szemben, az érzelm világosságát terjeszti eszével, ezzel irtja lassan, gondosan az állami létet bántó tévelygéseket s nagy lelke

és jó szíve szeretetével kívánja a nemzetiségeket a haza közös célja érdekében meggyerni s igaz magyar honpolgárrá tenni, olyan a magyar szellem, mint a magvető, a ki nem nézi, hogy minden általa elvetett mag termékeny jó talajba jut-e, mert reményli, hogy a szeretet napjának a melegével a legsilányabb s leghálátlanabb talajt is termékenyvé lesz képes varázsolni.

Teheti ezt, járhat így el, mert egy ezredév történelme igazolja, hogy a területén fakadó mérges gyomót viharban edzett karja egy mozdulatával képes ügy-s kitépni és megsemmisíteni.

A mérges lelkű nemzetiségi igazgatók boldogtalanokká teszik a vak gyűlöletük hálóába került szerencsétleneket, felgyújtják azokkal saját jólétük házáat csak a végett, hogy szomszédjuk háza is lángba borulhasson, a magyar szellem gyámolítja, segíti az egyeseket s védi az egészet, hogy magyar, német, oláh, horvát, tót, szerb, testvérként élhessen e hazában, boldoguljon valamennyi s a szeretet tüzeben forrjon össze egy olyan erős magyar nemzet, melyet a poklok kapui sem dönthetnek meg soha.

Jól tudom, kedves fiatal barátaim, hogy az önök lelkesedésének, hazaszeretetének emeléséhez nem kellene jutalmak, ugyis azt akarjuk jelezni e pillanatban csak, hogy kiméletes gyöngödséggel áll a magyar szellem védelmére annak, ki arra rászorul, fogadják tehát a magyar szellem s magyar szeretet nevében szívesen tölünk azok, kiket a mélyen tisztelt tanári kar jutalomra érdemesnek, s segélyre szorultnak megjelölt, az egyletünk által kiosztandó segélyt, őrzik meg szíveikben mindnyájan e napnak emlékéit, legyenek majd, ha az életbe a tettek mezejére kilépnek, az általunk most képviselt ügynek nálunknál erősebb s buzgóbb apostolai.

Mi, reményltem, többször fogjuk önöket még felkeresni, most pedig azon reményben zárom beszédem, hogy a mi találkozásunk akár ezen iskola terében, akár az életben kint, legyen mindig az igazi örömeink a napja.

A szóközi hévvel elmondott beszéd maradandó nyomokat fog hagyni az ifjuság szívében, melynek igaz lelkesedése a beszéd végén felviharzó „éljen”-ben tört ki.

Fejenként 20 korona segélyben részesültek a következő szegény és árva tanulók: Török László VIII. o., Koós Mihály VII. o., Kaszper László, Pap Dezső VI. o., Boza Lajos III. o. és Beheza András II. o. tanulók, kiknek nevében Török László meghatottan hálás szavakkal köszönte meg a közm. egyesület nagylelkűségét.

A főgymnasiumból a küldöttség tagjai t. i. Molnár József, a közművelődési egyesület rimaszombati körének elnöke, N a g y F e r e n c z a közös iskolák elnöke, Terhes Pál és Baksay István a községi fiu-iskolába mentek át, hol a tanuló ifjuság a tanító testülettel egy tereben fogadta. Nagy Ferencz iskolaszéki elnök a testülethez és ifjusághoz intézte szavait, szép beszédben fejtegetve a küldöttség idejövételének célját, majd átadta a szót Molnár József egyesületi elnöknek, ki eszmos gondolatokkal gazdag beszédben esetelte a közművelődési egyesület célját, s buzdította az ifjuságot, hogy derék emberekké, jó magyar hazafiakká váljanak. Majd a betegség miatt távol levő igazgató helyett Czíkora István mondott beszédet. Köszönetet nyilvánított a testület, az ifjuság és szülők nevében a közművelődési egyesület rimaszombati körének. Intette az ifjuságot, hogy méltók legyenek e kitüntető segélyezésre, s ne feledjék a jelen pillanatot, vessék szívéikbe azt, az 50 frt összegből a következő tanulók kaptak segélyt: 1. oszt. Balázs András, Tury István, Ambrus János, II. oszt. Czeber János, Szabó István Szarvas István, Lenkey Gyula, III. oszt. Schvarecz Jenő Vályi József, Nyerges János, Murányi János, Zaitz Viktor, Petró Elek, IV. oszt. Lenkey Lajos, Koos Ferencz, Molnár Lajos, Vaskó Lajos, V. oszt. Asztalos János, Baffy István, Kriskó József, VI. oszt. Agócs Sándor, Futasz Nándor, Tarjányi János.

A fiuiskolából a polgári leányiskolába ment át a bizottság, hol az I-ső számú tereben volt csoportosítva a községi elmi és polgári leányiskola ifjusága. A tanító testület a tanácskozó szobában várta a küldöttséget s ezzel együtt vonult fel a terebe. Nagy Ferencz iskolaszéki elnök tartotta a bevezető beszédet megkapó vonásokkal esetelte a közm. egyesület célját stb., majd Molnár József egyesületi elnök szötte tovább a beszéd fonatát. „Magyar nőnek születni nagy és szép gondolat” eszméje képezte beszédjének tárgyát. Fejtegette a női hivatás fontosságát a magyar állameszme szolgálatában, természetesen a növendékek felfogó képességéhez mérten, könnyed s mégis frappans hasonlatokat alkotott beszédében. Végül az intézet igazgatója F. Otte Hedvig köszönte meg az egyesület jótékonyágát, az átadott 30 frtból a következő növendékek segélyeztettek. Elemi iskola: I. oszt. Markovics Mária, II. oszt. Rotheridesz Teréz, Slezinger Emma, III. oszt. Anghal Mária, Seszták Kornélia, IV. oszt. Gombkötő Róza, Simon Erzsé, Szalontay Julia. Polgári iskola: I. oszt. Koos Zsuzsi, Molnár Gizella, Murányi Mária, II. oszt. Fráter Gizella, Gelb Jolán, Gombkötő Julia.

Törvényszéki esarnok.

Si fecisti, nega. A múlt hét egyik napján tárgyalta a rimaszombati kir. törvényszék, mint büntető bíróság azon okirathamisítási ügyet, a melyet közvetlenül a kines-

tár, közvetve pedig a harvai közbirtokosság kárára követték el az által, hogy a járadékadóbevallási iv adatai háteken éven keresztül meghamisítottak olyképen, hogy a közbirtokossági regále 901 frtnyi hasznóbérré, a melyet a közbirtokossági igazgató az adóbevallási iverbe teljes összegében beírt, utób a közbirtokossági igazgató tudta nélkül idegen kézzel becsusztatott toldások által az 1886, 1887. és 1888-diki járadékadóbevallási iveren akként lett jogtalanul megváltoztatva, mintha csak 600 frt képezne a tiszta regalejövedelmet és ennek következtében három éven át esupán ezen összeg után lett a járadékadó is kivéve és beszédvé. És erre a turpisságra a közbirtokossági igazgató jött végre reá a regalekártalanítási eljárás során, a mikor a kártalanítási összeg a kinestar részéről nem az egész 901 frt, hanem esupán az adó alá vont 600 frt után hozatott javaslatba. Az adóvallomási iver megtekintése után a jelzett hamisítás a közbirtokossági igazgató előtt nyilvánvaló lévén, a bűnvádi feljelentést a miatt a regalebérletk Reichmann József és Abraham és az adóvíkúldését közvetítő Kellner Sámuel körjegyző ellen azonnal meg is tetto azon gyanuk alapján, mert a hasznóbérré szerződés szerint az összes adókat a hasznóbérletk tartoztak fizetni és így az adóvallomási iv adatainak meghamisítása az adóalap kisebbitése céljából és az által jogtalan vagyoni előny szerzése eskis nekik állhatott érdekében, és másfelől, mert a körjegyzőnél levő adóívekben annak tudtán kívül a hamis bejegyzéseket bevezetni az ő közreműködése nélkül valószínűnek sem mutatkozott. Az eljárás során a hamisítás ténye kétségtelenül meg lett állapítva; de arra nézve, hogy ki követte azt el, a kivett irászakértői vélemények homlokegyenest ellenkező eredményre vezettek. A helybeli kir. törvényszék irászakértői ugyanis azon egyhangú véleményt adták, hogy a hamis bejegyzések teljes bizonyossággal a Kellner körjegyző kezétől eredtek. A budapesti kir. törvényszéknel alkalmazott irászakértők ellenben szintén egyhangulag azon véleményt fejezték ki, hogy a hamisítások kétségget kizárólag Reichmann József kezétől származtak. Ennek a szakértői galimathias-nak aztán az lett a következménye, hogy az itelő bíróság bizonyítékul egyiket sem vehette figyelembe. S minthogy vállottak a hamisítás elkövetését állhatatosan és ügyesen tagadták, az ellenük felmerült gyanukot képezhető körülmények pedig a végtárgyaláson a tanuk vallomásai által támogatást nem nyertek, emélfogva vádoltak bűnösségét megállapító bizonyíték előállítható nem volt. A vádhatóság képviselőiben Szeredinszky Sándor kir. alügyész ugyan mindhárom vádolt ellen a vádat fenntartva, marasztaló ítéletet kért; de a kir. törvényszék Török János t. bíró elnökele alatt, Kellner Sámuel védője Dr. Cziner Miksa ügyvéd beszédjének meghallgatása után, vádoltakat az ellenük emelt három rendbeli okirathamisítás büntetetté vádja és következményeinek terhe alól bizonyíték hiányában felmentette. A hamisítás folytán okozott kárra nézve ugy a kinestar, mint a közbirtokosság kárpótolva lévén, az előbbi nem is képviseltette magát a végtárgyaláson, az utóbbi pedig, valamint vádoltak az ítéletbe bele nyugodtak; ellenben a kir. alügyész felebbezést jelentett be és ennek folytán az ügy a felsőbb bíróságok itelő foruma előtt is meg fog fordulni.

A rimaszombati kir. törvényszék bünyenyítő osztályánál a jövő hét folyamán következő bűnyyek vétetnek nyilvános tárgyalás alá. És pedig:

Szerdán február hó 1-én.

Felsőbb bírósági ítéletek kihirdetése tíz különböző bűnygyben.

Pénteken február hó 3-án.

1. Lopás büntetével vádolt Czíkora Lajos ellen bűnygy.

2. Súlyos testi sértéssel terhelt Forgách István bűnygye.

3. Vallás és ennek szabad gyakorlata elleni vétség vádolt Kövesdy István elleni ügy.

4. Felsőbb bírósági ítéletek kihirdetése.

Hírek és vegyesek.

Mikszáth Rimaszombatban. Lapunk múlt számában az előbbi ezim alatt közölt újdonságra vonatkozólag B o d o n J ó z s e f t ő l, a kitűnő írótlapunk szerkesztőjéhez egy levél érkezett, mely a Mikszáth iskolatársainak névjegyzékét rektifikálja. A levél a következő: „Tisztelt Szerkesztő barátom! Az igazság érdekében kérek szót. Én azt hiszem, hogy az iskolai könyvek táblájának, meg tiszta lapjainak befirkálása nagyon ősi eredetű szokás. (Azt nem mondom, hogy szép szokás, csak annyit mondok hogy ősi.) Nagyon közel áll a valószínűséghez, hogy már a legelső iskolai könyvet befirkálta érdemes tulajdonosa. Nekem is van egy iskolai könyvem a rég mult időkbel. Mondanom se kell, hogy ez is be van firkálva emberül. Nem merem határozottan állítani, melyik óra alatt működött leginkább a garasos plajbász, de az elsőseget a számtani órától aligha ellehetne vitatni. Nyomós okok szólnak e mellett; boesássa meg utólagosan bevallott vétkemet Baksay István bátyám. Ennek a régi könyvemnek a tábláján belül szép sorjában fel vannak jegyezve a tanuló tarsaim nevei, a kikkel együtt végeztem a gymnasium ötödik osztályát Batyiban. A Mikszáth Kálmán neve nem fordul elő a névsorban. De különben is tudom, hogy Mikszáth nem volt tanulótlarsám. És nem volt tanulótlarsa igen soknak azok közül, kiket ilyenekül említess a lapod legutolsó számában. Nem volt például: Borsody Józsefnek, Lengyel Györgynek, Terray Pistának stb. mert ők nekem voltak osztálytársaim. Nem lehetett Henney Kálmánnak, id. Badinyi Gyulának stb., mert ők két-három osztálylyal előttünk jártak. Nöde azért szent a béke. És ha ezért a kis tévedésért vizasztalásra volna szükséged, mint Vajda Jánosnak a sajtóhíabakért, hát fordulj a Times-hoz vagy a Monitor-hez. Ezekon még nagyobb dolgok is megessék. — Rimaszombat, 1893. január 20. Híved: B o d o n J ó z s e f.”

Érdekes előadás a budapesti tiszti kaszinóban. Városunk egyik kitűnő szülötte Hazay Samu honvédszázados a Ludcvika akadémia tanára e napokban a budapesti tisztkaszinóban érdekes előadást tartott, melynek egyebek közt szabad előadásban lélektanilag elismerte a támadás tényezőit: a vezetést, a bátorságot és a puskát; s ennek képesán rámutatott arra, hogy miért kell nekünk a mély tagozatot, a tartalékok két soros alakzatát,

az össztüzelést és a szurony-rohamot pergő dobszó és harsogó kürt mellett fenntartani. A szabályzat — ugymond — nem áldoz fel bennünket könnyelműen, ezáltal a védő ellenség golyóinak; nem képez dörögést, nem bünt az, hogy szabályzatunkban szuronyrohamra vonatkozó határozmányok is befoglaltnak, mert ha a szuronytámadás nem mindennapi dolog, még sem szabad figyelmen kívül hagyunk, mert örökre le kellene mondanunk a támadás sikeréről. Ha a szabályzat oda konkludálna, hogy a puskatűz kis távolságban a gyors tűz után vagy a védőnek, vagy nekünk hátrálnunk kell, jaj volna nekünk. Mert ha egyáltalában megkísérelnők a támadást, az csak egy gyáva, gyalázatos ellenséggel szemben sikerülhetne, a kinek erkölcsi érzülete sem a harcban, sem azelőtt nem volt, de sohasem sikerülhet egy oly értelmes és bátor ellenséggel szemben, a ki ezt a gyászos szabályzatunkat ismeri s csak egy kis bátorsággal bír, hogy a nehány pereznai gyors tüzet kiállja. Végül az előadó negyvédekü s mindvégig nagy figyelemmel hallgatott szakelődás végén párhuzamot vonva a támadás és a védelem között, lélektanilag fejtegette, hogy a védelem, az általános hiedelem ellenére nehezebb mint a támadás. A szakudomány terén is kiváló tekintélyű százados előadását nagy tetszéssel fogadták s a fővárosi lapok is teljes elismeréssel referáltak róla. Ez alkalomból örömmel emlékezünk meg városunk derék szülöttéről, ki a helybeli gyanásium egyik jeles növendéke volt.

Stelkovich István. Gömörmegye főlevéltárnoka hunyt el 11 hó 24-én Rimaszombatan. A boldogult egyike volt a régi jó táblabíró-világ azon derék, magyar alakjának, kiknek életét a hazaszeretet, a munka és becsület törvényei irányítják a közügyek tisztaságában. Mint ifjú honvéd végigküzdötte dicső szabadság-harcunkat, melynek elnyomása után a közéletben nem vett részt. Az alkotmányos élet helyreálltával, Gömörmegye rimaszombati székházának várnagya, majd a Badiny Károly halála után megyénk főlevéltárnoka lett. Mindvégig igaz, becsületes, derék magyar ember volt. Nyugodjék békével. A család a következő gyászjelentést adta ki: „Özvegy Stelkovich Istvánnal, Stelkovich János neje és gyermekeivel, Stelkovich Károly neje és gyermekeivel, valamint a nagyszámu rokon és barát nevében is mélyen szomorodott szívvel jelentik a felejthetetlen jó férj, szerető apa, testvér, sógor, nagybácsi és rokon Stelkovich István Gömörvármegye főlevéltárnoka és 1848-iki honvéd főhadnagynak élete 76 ik, boldog házasságának 23-ik évében f. január hó 24-én d. e. 10 órakor hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó január hó 26-án d. u. 2 órakor fognak a róm. k. anyaszentegyház szertartásai szerint a rimaszombati sírkertbe örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pénteken, január 27-én reggeli 9 órakor fog a rimaszombati róm. kath. templomban a Mindenhatónak bemutattni. — Rimaszombat, 1893. január 24. Áldás és béke lengjen a drága halott porai felett!”

Eljegyzések. Heksch Bertalan helybeli jónévű fiatal kereskedő f. hó 22-én eljegyezte Kohn Fannyt, Kohn Sámuel tiszlezi regalebélő szép és művelt leányát. — Ugyanek f. hó 22-én jegyezte el városunkban Jellinek Jakab tornaljai kereskedő Eckstein Annát, Eckstein Fiesko helybeli áráktár tulajdonos szép és művelt leányát.

A hangverseny. melyet a helybeli ág. ev. egyház javára egy bizottság márczius 4-én rendez, mindenféle nagy érdeklődést kelt, részint Mikszáth Kálmán föl-olvasásán, ré zint azon művészi erők folytán, melyek ez alkalommal közreműködni fognak. Mint értesülünk, Mikszáth K. tiszteletére bankettet rendeznek. A műsor egyébiránt változatos és gazdagnak ígérkezik. Mihelyt a bizottság összeállítja, tájékoztatjuk olvasóinkat.

Szerencsétlenség. Folyó hó 17-én Losonezon a Kossuth-utca belső részén egy szánkát ragadt el két ló, a szánkán özv. Gassner Gidáné úrnő ült; a kocsis képtelen volt a rohanó lovakat megfékezni, melyek a nagy hidnál bekanyarodtak a füleki utra. A szánka a roppant sebes fordulás közben valószínűleg a patak partján lévő ezülopök valamelyikébe belelötődve egy erőszakos lendülettel a szánkában ülő úrnőt kiesapta, ki is a meglehetősen magas partról a patak jégére zuhant, mikor is altestén s fején erős zúzódásokat szenvedett; a sérült úrnőt ajultán vitték be Sztolár Adolf házához, hol a szenvedő rögtön dr. Gömör Elek orvosi segélyében részesült. Mint részvétel értesülünk, a zúzódások súlyosak ugyan, de nem életveszélyesek. A beteg úrnőt a katasztrófa után véjéhez Szende közös hadseregbeli százados házához vitték ápolás végett.

Vak tüzilárma. Folyó hó 24-én délelőtt ugyancsak megrémítette a város lakosságát a felharsnó tüzoltó kürtszó. Az összeesődült nép azonban csak a tűz nyomát találta a Paczek-féle házban a főtéren, hol a konyha tetőzete kigyuladt, azonban csakhamar eloltották. Nagyobb volt az ijedség, mint a veszedelem.

Kirabol vadászkastély. A rimamurány-salgó-tarjani vasmű-egyesület tulajdonát képező s Klenócz községhez tartozó „Teplizna” nevű vadászkastélyt, a közeli napokban még eddigéle ismeretlen egyének feltörték, s onnan majdnem az összes konyhai felszerelést magukkal vitték. A nyomozás folyamatban van.

A vigyázatlanság áldozata. Nehány tót atyafi az uhorszkai erdőben a mult héten a fákat vagdalta, s egyik társuk, a 60 éves Kubuska János oly vigyázatlanul döntött le egy kivágott nagy fát, hogy az a jobb lábára esett, azt a lábátben elszakította s összezúzta. Beszállították a helybeli közkórházba, hol életét csak a jobb láb amputálásával lehetett megmenteni.

Felülfizetők. Likéren a f. hó 21-én megtartott jótékonyezélu tánezeztély

összesen jövedelme volt . . .	168 frt 30 kr.
A kiadás kitett	54 frt 56 kr.

Maradt tiszta jövedelem . . . 113 frt 74 kr.
Ebben a következő felülfizetések foglaltatnak ben:
Dr. Loisch Ede 10 frt, Fáy Gyula 5 frt, Knöpfler Károly 5 frt., Rösch Frigyes 4 frt, Fáy László 3 frt, Institoris Endre 3 frt., Mersitz Ignázt, Prunyi Vilmos 2—2 frttal, Mirka Károly, Pazár István 1—1 frttal és Bihary Gusztáv 30 kr. Összesen 36 frt 30 kr. A t. felülfizetők fogadják ez uton a rendezőség szíves köszönetét. — Tisztelettel a rendezőség nevében
Dr. Sailler Károly.

Betörés. Folyó hó 14 15-ik napjának éjjelén Kókován a község házába ismeretlen tettesek betörték és az irodában elhelyezett pénzszekrényből 184 frt 17 kr. készpénzt elloptak.

Mulatság. A palfali éneklőkar megnagyobbított iskolájának öröme f. jan. hó 15-én sikerült estélyt rendezett, mely tánezezelelennel volt egybekötve. Az éneklőkar precis darabokat adott elő, s a mulatság alatt is élvezetes dalaival fűszerezte a jó kedvet és vidámságot. A legteljesebb elismerés illeti az éneklőkart buzgóságáért, a palfali tevékeny tanítót, Juhász Jánost pedig annak szakszerű és tapintatos vezetéseért. — Jelen volt az estélyen a kis falu lelkésze Ruszka Gyula is Jánosból, ki nemcsak a legnagyobb érdeklődéssel és figyelemmel kíséri hanem részt is vesz tanácsosal, szóval, tettel híveinek dicséretes társadalmi törekvéseiben. Most is 1 frt 50 kr. felülfizetéssel növelte az éneklőkar pénztárát. A vendégek közt vidékről is többen voltak, így pl. Feledről Kratyk Mihály, Győrffy József, Katona János pályafelvirázó stb. Ez alkalommal olvasta fel Csobó András palfali földműves az alább közölt verset, melyből az értelem lelke szól, s mutatja, hogy a hol ilyen poéták teremnek, ott az iskola és nevelésügy nagyon is jó karban van. A vers imé:

Már rég nem adtunk életjelt,
Rég elhallgatott a dalunk . . .
Talán már azt is hittétek
Hogy hanyatló félben vagyunk.

De nem, de nem, még mi élünk,
Pezseg a vér ereinkben,
A szép, jó és nemes iránt
El még a vágy szíveinkben.

Most új ösztönt adott belénk
Iskolánk nagyobbitása,
Melyet im, hogy felszenteljünk,
Ez keblünknek leghőbb vágya.

Azért hát most ez ünnepej,
Fel tehát fel, ifjak! s vének!
Hálát, áldást esdő hangon
Zengjen ajkunkról az ének,

Viruljon hosszú éltén át
E nagyobbitott iskola!
Ovja meg ezt minden résztöl
Az ég, föld, s mindenség Ura!

Növendékin, tanítóján,
Nyugodjék az Úr kegyelme,
Lelkésziunket, egyházunkat,
Szárnyaival befedezze.

Isten áldjon titeket is,
A kik most ide gyűltetek,
Hogy farsangi örömtünkben
Mindannyian részt vegyetek.

Szíves megjelenésétekért,
Fogadjátok köszönetünk;
Fogadjátok egyen-egyen
Isten hozott üdvözlétünk.

1892. évi magyar királyi adómentes 4%-os járadék-kölcsön.

A kamatok koronaértékben fizetendők.

Kihoesátva: névértékű 1062 000.000 kor.

az 1892. évi XXI. törvényezikben felsorolt 5%-kal osztrák értékben és ezüstben kamatozó és visszafizetendő kölesönök és részvények convertálása és bevéltása ezéjából és

1892. évi magyar királyi adómentes 4%-os járadék-kölcsön.

Összes kihoesátás: 90.000.000 arany forint névérték.

Kamatok aranyban fizetendők.

100 arany forint = 202.50 német bir. márka = 250 frank 10 L. értékarányban,

Nevértékű 18.000.000 arany forint részösszeg

kihoesátva az 1892. évi XXI. törvényezikben megjelölt 5% és 6%-os aranyban kamatozó kölesönök convertálása ezéjából.

A magyar királyi pénzügyminiszterium vezetésével megbízott magyar kir. Miniszterelnök Úr Ó Nagyméltóságának a „Budapesti Közlöny”-ben megjelent hirdetményeire vonatkozóval, az 1892. évi XXI-ik törvényezik értelmében a convertálás alá jutó járadék-kölesönök, részvények és kötvények birtokosainak — a magyar északkeleti vasutnak már visszafizetésre került részvényeinek kivételével, a kieserelés ezennel felajánlatik.

Ezen kieserlésnél, a convertálásnál tekintetbe jövő kötvények, következőképen fogadtatnak el fizetéképen:

- a) 5% Magyar padirjáradék,
100 forint tőke névértékért . . o. é. 100 frt — kr.
ehhez adva az 1892. decz. 1-től
bezárólag 1893. május 31-ig
folyó 5%-os kamatok fejében o. é. 2 frt 50 kr.
összesen tehát o. é. 102 frt 50 krral
- b) 5%-os Magyar maradvány- és irtvány föld-
váltsági kötvények,
100 frt tőke névértékért . . o. é. 100 frt — kr.
ehhez adva az 1893. január 1-től
bezárólag május 31-ig folyó
5%-os kamatok fejében, le-
vonva 7% jövedelmi adót o. é. 1 frt 94 kr.
összesen tehát o. é. 101 frt 94 krral

- c) 5%-os Budapest-pécsi vasuti részvények,*
100 frt tőke névértékért . . o. é. 100 frt 25 kr.
ehhez adva az 1892. jan. 1-től
bezárólag 1893. május 31-ig
folyó 5%-os kamatok fejében o. é. 7 frt 09 kr.
összesen tehát o. é. 107 frt 34 krral

* Ezen részvények beszámítási áránál részvényenkint 50 krajczárnyi összeg véteték tekintetbe, mint a mely utólagos elszámolásból a Budapest-pécsi vasut részvényeseinek az államosítást megelőző üzemévekből még kijár.

- d) 5%-os Alföld-fiumei vasuti részvények,
100 frt tőke névértékért . . o. é. 100 frt — kr.
ehhez adva az 1893. jan. 1-től
bezárólag 1893. május 31-ig
folyó 5%-os kamatok fejében o. é. 2 frt 09 kr.
összesen tehát o. é. 102 frt 09 krral
- e) 5%-os Első Erdélyi vasuti részvények,
100 frt tőke névértékért . . o. é. 100 frt — kr.
ehhez adva az 1893. jan. 1-től
bezárólag május 31-ig folyó
5%-os kamatok fejében . . o. é. 2 frt 09 kr.
összesen tehát o. é. 102 frt 09 krral

- f) 5% os Duna-Drávai vasuti részvények,
100 forint tőke névértékért . . o. é. 100 frt — kr.
ehhez adva az 1893. jan. 1-től
bezárólag május 31-ig folyó
5%-os kamatok fejében . . o. é. 2 frt 09 kr.
összesen tehát o. é. 102 frt 09 krral

- h) 5%-os Magyar nyugoti vasuti részvények,
12.259.400 ezüst forint össze-
gig, mint a magyar vonalra eső
hányad 100 forint tőke
névértékért . . . . . o. é. 100 frt — kr.
ehhez adva az 1893. jan. 1-től
bezárólag május 31-ig folyó
5%-os kamatok fejében . . o. é. 2 frt 09 kr.
összesen tehát o. é. 102 frt 09 krral

- i) 5% Magyar nyugoti vasuti I. és II. kib. elsőbbségi kötvények
19.037.200 ezüst forint össze-
gig, mint a magyar vonalra
eső hányad 100 frt tőke névértékért . . . . . o. é. 100 frt — kr.
ehhez adva az 1892. okt. 1-től
bezárólag 1893. május 31-ig
folyó 5%-os kamatok fejében o. é. 3 frt 34 kr.
összesen tehát o. é. 103 frt 34 krral

- j) 1869. évi 5%-os Magyar északkeleti vasuti elsőbbségi kötvények,
100 frt tőke névértékért . . o. é. 100 frt — kr.
ehhez adva az 1892. okt. 1-től
bezárólag 1893. május 31-ig
folyó 5%-os kamatok fejében o. é. 3 frt 34 kr.
összesen tehát o. é. 103 frt 34 krral

- k) 1875. évi 5%-os Magyar északkeleti vasuti arany kölesön,
100 frt tőke névértékért . . . . . márka 202.50 fillérrel
ehhez adva az 1893. jan. 1-től
bezárólag 1893. június 30-ig
folyó 5%-os kamatok fejében márka 5.— fillérrel
összesen tehát márka 207.50 fillérrel

- l) 1878. ávi 6% os Magyar északkeleti vasut üzemkölesöne,
100 frt tőke névértékért . . . . . márka 202.50 fillérrel
ehhez adva az 1892. okt. 1-től
bezárólag 1893. június 30-ig
folyó 6%-os kamatok fejében márka 9.— fillérrel
összesen tehát márka 211.50 fillérrel

- m) 1876. évi 5%-os egyes magyar vasuti (be-
ruházási) elsőbbségi kölesön,
100 frt tőke névértékért . . . . . márka 202.50 fillérrel
ehhez adva az 1893. jan. 1-től
bezárólag 1893. június 30-ig
folyó 5%-os kamatok fejében márka 5.— fillérrel
összesen tehát márka 207.50 fillérrel

Ezzel szemben az új 4%-os korona járadék kötvények, a melyek az előzőleg a-tól bezárólag j) alatt felsorolt czimletek convertálására szolgálhatnak

100 korona tőke névértékért 92 korona 50 fillérrel
ehhez adva az 1892. decz. 1-től
bezárólag 1893. május 31-ig folyó
4%-os kamatok fejében . . . . . 2 korona — fillérrel
összesen 94 korona 50 fillérrel
vagyis o. é. 47 frt 25 krajczárral,

továbbá a 4%-os arany járadék kötvények, a melyek az előzőleg k)-tól m)-ig felső olt czimletek bevéltására szolgálhatnak

100 arany forint névértékért
96.20% árfolyamon berlini usance
szerint = ... márka 192.40 fillérrel
ehhez adva az 1893. január 1-től
bezárólag június 30-ig folyó 4%-os
kamatok fejében . . . . . márka 4.— fillérrel
összesen márka 196.40 fillérrel

hozhatnak számításba.

Ezen számítás szerint az aláíró megkapja a 4%-os kötvényeknek 100 koronával, illetéleg 100 arany forinttal osztható névértékét, a mennyiben az a beszolgáltatott 5%-os és 6%-os kötvények és részvények beszámítási értékében fedezetét találja, míg az utóbbiaknak ily módon ki nem egyenlithető részét a kieserlési helyek készpénzben fogják megtéríteni.

A fent felsorolt járadék- és elsőbbségi-kötvények valamint részvények tulajdonosai, a kik az ezennel felajánlott kieserlési joggal élni kívánnak, e jognak külföldbeni elvesztése mellett, tartoznak a kieser-

lendő kötvényeket és részvényeket **jelen felhívás közzétételétől bezárólag keddig, 1893. évi február hó 7-ig** a következő kieserlési helyeknél a szokásos üzleti órákban bejelenteni, és pedig:

Budapesten a magyar kir. központi állampénztárnál (pénzügyministeri palota), és a magyar kir. állampénztárnál (fővárház).

Zágrábban a királyi állampénztárnál valamint az összes magyar kir. adóhivataloknál (ezen utóbbiaknál azonban csak az a)-tól j)-ig felsorolt kötvények és részvények), továbbá

Budapesten a Magyar általános hitelbanknál.

Bécsben S. M. v. Rothschild bankháznál.

Bécsben a „K. K. priv. Oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe“ című intézetnél.

Bécsben a „K. K. priv. allgem. Oesterr. Boden-Credit-Anstalt“ cz. intézetnél.

Brünnben, Lembergben, Prágában, Triestben és Troppauban a „K. K. priv. Oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe“ című intézet fiókjainál, azonkívül

Berlinben, M. m. Frankfurtban, Kölnben, Amsterdamban a Direction der Disconto-Gesellschaft, Bank für Handel und Industrie, M. A. v. Rothschild und Söhne és S. Bleichröder bankházak, illetőleg A. Gansl bankház által közzéteendő feltételek mellett.

A kieserlésnél továbbá következő határozmányok irányadók:

1. A kieserlendő kötvényeknek és részvényeknek letétele folyó szelvényekkel együtt, egyszerű aláírási nyilatkozatok kíséretében történik, a melyek a kieserlési helyeknél költségmentesen kaphatók.

2. Kisorsolt és már esedékessé vált kötvények illetőleg részvények kieserlésre el nem fogadtatnak, ellenben kisorsolt, de még esedékessé nem vált kötvények, illetőleg részvények kieserlés tárgyát képezik.

3. A kieserlés végett bejelentetett címletek beszolgáltatása, vagy az aláírással egyidejűleg, vagy a kieserlési határidő lejártától számított négy hét alatt történik, az utóbbi esetben a kieserlési hely által elfogadhatónak ítélt biztosíték letétele mellett.

4. A kieserlés végett benyújtott kötvényekről és részvényekről a benyújtók levélbeli igazolványt kapnak, a melynek a benyújtás napjától számított 15 nap múlva visszaadása ellenében, a végleges 4%-os járadékkötvények az esetleg járó készpénz kiegyenlítésével együtt kiadatnak.

5. A végleges 4%-os kötvények kiadása ugyanazon helyen történik, a melynél a kieserlendő régi kötvények és részvények letétek.

6. Az 1893. évi május 1-ig fel nem vett 4%-os járadékkötvények, ezen időtől kezdve a benyújtónak számlájára és veszélyére maradnak az illető beváltó-helyén.

7. A fenti g) h) és i) pont alatt felsorolt Első magyar-gácsországi vasuti részvények, Magyar-nyugoti vasut-részvények és Magyar-nyugoti vasut I. és II. kib. előbb-ségi kötvények csak az ezen pontokban említett összegek erejéig vétethetnek a kieserlésnél tekintve és minden kieserlési helynek jogában áll, míhelyt a részére illető aláírások vannak számára 4%-os járadékkötvényekből átutalt összeg kimerítetett, további bejelentéseket visszautasítani, illetőleg leszállítani.

8. A 4%-os járadékkötvényes bizonyos meghatározott névértékre szóló kötvényeire történő bejelentés csak annyiban vehető tekintetbe, a mennyiben ez az aláírási hely vélekedés szerint a többi aláíró érdekeivel megegyezhető.

9. A mennyiben a kieserlés végett benyújtott a)-j) alatt felsorolt kötvények és részvények a német birodalmi bélyeggel el vannak látva, a benyújtónak kívánására szintén a német bélyeggel ellátott 4%-os korona-kötvények adatnak ki.

A német birodalmi bélyeggel ellátott régi kötvények és részvények külön számszámú kíséretében nyújtandók be.

A kibocsátandó 4%-os aranyjádék-kötvények német bir. bélyeggel lesznek ellátva.

10. Névre szóló és kötményezett kötvények és részvények tulajdonosai ezimleteiket, az előzőleg említett eljárás szerint azon fizetési hely közvetítésével, a melynél eddig a kamattizetés nyugta ellenében történt, küldik be kieserlés végett a magyar kir. központi állampénztárhoz Budapestre.

Budapesten, 1893. január havában.

Magyar Általános Hitelbank.

Felelős szerkesztő: **Lőrinczy György.**

Magán-hirdetések.

Meghívás

A NAGY-RŐCZEI KÖLCSÖNÖS SEGÉLY-SZÖVETKEZET folyó évi február hó 2-án délutáni 2 órakor tulajdon helyiségében megtartandó **rendes közgyűlésre.**

Tárgysorozat:

1. Elnök választása ad hoc.
2. Igazgatósági jelentés.
3. Felügyelőbizottsági jelentés.
4. Az 1892. évi mérleg betérjesztése, jóváhagyása és a felmentvény megszavazása.
5. Az osztalék megszavazása.
6. Igazgatósági elnök, helyettes elnök és egy igazgatósági tag választása.
7. A felügyelő-bizottság választása.
8. A tisztviselők jutalmazása.
9. Egyéb az alapszabályokban kitüntetett ügyek elintézése.

Nagy-Rőczen, 1893. évi január hó 10-én.

3—3

Az igazgatóság.

Meghívás

a murányvölgyi helyi érdekű vasut részvénytársaság alakuló közgyűlésére, mely **Budapesten, V. Bálvány-utca 2. sz. a. II. em. Getto. Mandel Hoffmann és Quittner urak irodájában 1893. február 4-én délelőtt tíz órakor** fog megtartatni.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az engedélyesek jelentése az alaptőke elhelyezéséről, a társaság tervezetének bemutatása.
2. Az alapszabályok megállapítása.
3. A társaság megalakulása.
4. Az üzemszerződésnek a m. kir. államvasutakkal leendő megkötése iránti intézkedés.
5. Az építési szerződés bemutatása és elvállalása.
6. Engedélyeseknek, a további felelősség alóli felmentése (keresk. törv. 152. §-a) és a részükre biztosítandó jogok feletti intézkedés.
7. Az igazgatóság és felügyelő bizottság választása.
8. Heinzelmann-féle vasgyár bejegyzett bányatársulattal, továbbá Fülöp Szász-Koburg-Gothai herceggel s végül a rima-murány salgó-tarjáni vasmű-részvénytársasággal kötött szállítási díjszerződések elfogadása és a részvénytársaság által leendő kiállítása iránti intézkedés.
9. A nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur 37551/1892. sz. rendeletével 50 éven át évenként 3200 forintban megállapított postokincstári hozzájárulás, valamint az ugyanazon miniszteri rendelettel 10 éven át évenként 20000 forintban megállapított külön állami segély leszámitolása iránti intézkedés.
10. Gömörmegye bizottsági közgyűlésének 17906. és 18577. sz. végzéseivel felajánlott 3000 forint évi hozzájárulás leszámitolása iránti intézkedés.
11. Netáni indítványok.

Budapesten, 1893. január hó 17-én.

A murányvölgyi h. é. vasut engedélyese.

Eladó fa.

A felső-vályi határban 240 kataszt. hold területű erdőnek a fája eladó; melynek egy része eserhántásra, a többi rész pedig épületi és tűzfának használható fel. — A venni szándékozók 30 napon belül jelentkezzenek a **felső-balogi közbirtokosságnál.**

Felső-Balog, 1893. január hó 20.

Szabó István bíró.

Lakás.

Különálló két nagy szoba bútorozva vagy a nélkül, kívánatra hozzátartozó helyiségekkel egyenkint is; külön pad, pince, raktár; később istálló, kocsiszin, pad-magtár, kiadók **Rimaszombatban, Ferenczi-utca 12. szám** alatt. Bővebben értekezhetni **Forster Imre** tulajdonossal.

Birtok-eladás.

Majom község határában, Rimaszombattól 7 kilométernyire fekvő **800 holdas birtok**, melyből 158 hold szántó, 2 hold kert, 33 hold rét, 37 hold legelő és 570 hold erdő, megfelelő gazdasági épületekkel eladó. Venni szándékozók sziveskedjenek **Junkert Mátyáshoz, Budapest, Pappnövelde utca 6. szám** fordulni, kitől bővebb felvilágosítás nyerhető

Kiállítás Páris 1889. aranyérem.
Legnagyobb eredmény! Próbálatok és íteljetek!
A valódi 2—4

TORD-TRIPPE

kiirt patkányt, egeret és vakondot a nélkül, hogy más háziállatokban kárt okozna.

Ezen szer sem Arsenikumot, sem Stryehint, sem Phosport vagy más a hányást ingerlő szert nem tartalmaz és háziállatoknak teljesen ártalmatlan

Ára: egy csomagnak 50 kr.

Ezer forintot fizet annak, ki bebizonyítja, hogy egy a Tjor-Trippet felülmúló szer létezik, mely főképen — mint ez — a háziállatoknak nem árt, míg ellenben más phosphor vegyületek elpusztít kutyát, macskát és legkellemetlenebb büzt terjeszt.

A. COUSSEAU Traverse Gazzino Marseille a francia-, belga- és olasz államvasutak szállítója
Egyedüli raktár Rimaszombat és környéke részére:

LOVNICZKY JÓZSEF,
fűszer- és festékkereskedésében Rimaszombatban.

Hirdetmény.

A nagy-rőczei kölcsönös segély-szövetkezet a takarékbetétek utáni kamatlábat 4%-ra állapította meg, miről az érdeklő betevők ezennel értesítetnek.

Nagy-Rőczen, 1893. jan. 18.

1—3

Az igazgatóság.

4—*

Hirdetmény.

Alólirott **nyustyai égetett mész kezelőség** tisztelettel hozza a nagyérdemű közönség, valamint az építők és építetőknek is becses tudomására, miszerint a **nyustyai vasuti állomás közvetlen közelében levő** s folytonosan működő **kör-mészégető kemencejükből** kikerülő **I. osztályú égetett mész** nagyban (waggon számra), ugyszintén kiesinyben is a legpontosabb kiszolgálattal mellett az alábbi árakon folyton kapható:

Loco Nyústya vasuti állomás, waggonba rakva:

50 métermázsáig . . . . . à m/m = 95 krajczár.

50—100 métermázsáig . . . . . à m/m = 90 krajczár.

100 métermázsáig, vagyis egy teljes waggonrakomány és azontul . . . . . à m/m = 85 krajczár.

A mész megrendelhető és szállítható az év bármely szakában.

Égetett mész kezelőség Nyústyan.

Megrendelések Rimaszombatban **Jakovetz Alajos** urnál is eszközölhetők.